

ЗАКОН

О ВАЖЕЊУ УРЕДАБА КОЈЕ ЈЕ ВЛАДА УЗ СУПОТПИС ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ ДОНЕЛА ЗА ВРЕМЕ ВАНРЕДНОГ СТАЊА И КОЈЕ ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА ПОТВРДИЛА

Члан 1.

Овим законом уређује се важење уредаба које је Влада, уз супотпис председника Републике, донела за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. године и које је Народна скупштина потврдила Законом о потврђивању уредаба које је Влада уз супотпис председника Републике донела за време ванредног стања („Службени гласник РС”, број 62/20).

Члан 2.

Даном укидања ванредног стања престају да важе следеће уредбе:

- 1) Уредба о мерама за време ванредног стања („Службени гласник РС”, бр. 31/20, 36/20, 38/20, 39/20, 43/20, 47/20, 49/20, 53/20, 56/20, 57/20, 58/20 и 60/20);
- 2) Уредба о организовању рада послодаваца за време ванредног стања („Службени гласник РС”, број 31/20);
- 3) Уредба о пореским мерама за време ванредног стања ради ублажавања економских последица насталих услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, број 38/20);
- 4) Уредба о коришћењу финансијских средстава буџета Републике Србије за време ванредног стања насталог услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, број 38/20);
- 5) Уредба о роковима у судским поступцима за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. године („Службени гласник РС”, број 38/20);
- 6) Уредба о ограничавању малопродајне цене заштитних средстава за време ванредног стања насталог услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, бр. 40/20, 43/20, 48/20 и 59/20);
- 7) Уредба о посебним техничким захтевима, стандардима и примени медицинских средстава за време ванредног стања насталог услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, број 41/20);
- 8) Уредба о начину учешћа оптуженог на главном претресу у кривичном поступку који се одржава за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. године („Службени гласник РС”, број 49/20);
- 9) Уредба о додатном задуживању за време ванредног стања насталог услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 узимањем кредита, емитовањем државних хартија од вредности на домаћем и међународном финансијском тржишту и давањем гаранција Републике Србије („Службени гласник РС”, број 52/20);
- 10) Уредба о организовању рада установа социјалне заштите за смештај корисника и организација социјалне заштите за пружање услуге домског смештаја за време ванредног стања („Службени гласник РС”, број 54/20);

11) Уредба о исправама које морају да прате робу у превозу за време ванредног стања насталог услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, број 55/20).

На учиниоце прекршаја прописаних уредбама из става 1. овог члана учињених за време ванредног стања примењиваће се одредбе тих уредаба и након укидања ванредног стања.

Члан 3.

До ступања на снагу одговарајућих закона, настављају да важе одредбе следећих уредаба:

1) Уредба о примени рокова у управним поступцима за време ванредног стања („Службени гласник РС”, бр. 41/20 и 43/20);

2) Уредба о улагању за време ванредног стања девизних средстава којима управља Агенција за осигурање депозита („Службени гласник РС”, број 42/20);

3) Уредба о померању рокова за подношење годишњих финансијских извештаја корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање за време ванредног стања насталог услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, број 47/20);

4) Уредба о поступку за издавање дужничких хартија од вредности („Службени гласник РС”, број 54/20);

5) Уредба о померању рока за подношење тромесечних извештаја о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања за време ванредног стања насталог услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, број 54/20);

6) Уредба о фискалним погодностима и директним давањима привредним субјектима у приватном сектору и новчаној помоћи грађанима у циљу ублажавања економских последица насталих услед болести COVID-19 („Службени гласник РС”, бр. 54/20 и 60/20);

7) Уредба о утврђивању Програма финансијске подршке привредним субјектима за одржавање ликвидности и обртна средства у отежаним економским условима услед пандемије COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, бр. 54/20 и 57/20);

8) Уредба о мерама у друмском саобраћају за време ванредног стања насталог услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, број 55/20);

9) Уредба о померању рокова за одржавање редовне седнице скупштине привредног друштва и достављање годишњих и консолидованих финансијских извештаја привредних друштава, задруга, других правних лица и предузетника, као и рокова за подношење пријава за порез на добит и пореза на приход од самосталне делатности, важења лиценци овлашћених ревизора и лиценци за вршење процене вредности непокретности које истичу за време ванредног стања насталог услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, број 57/20);

10) Уредба о финансијској подршци пољопривредним газдинствима кроз олакшан приступ коришћењу кредита у отежаним економским условима услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, број 57/20);

11) Уредба о новчаној помоћи пољопривредним газдинствима у циљу ублажавања последица насталих услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, број 57/20);

12) Уредба о утврђивању гарантне шеме као мера подршке привреди за ублажавање последица пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, број 57/20);

13) Уредба о измени општих прихода и примања, расхода и издатака буџета Републике Србије за 2020. годину ради отклањања штетних последица услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, број 60/20);

14) Уредба о померању рока за стицање статуса квалификованог новозапосленог лица („Службени гласник РС”, број 60/20);

15) Уредба о формирању привременог регистра и начину уплате једнократне новчане помоћи свим пунолетним држављанима Републике Србије у циљу смањивања негативних ефеката проузрокованих пандемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, број 60/20).

Члан 4.

Надлежне изборне комисије донеће 11. маја 2020. године решења о настављању спровођења изборних радњи у поступку спровођења избора за народне посланике, посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине и одборнике скупштина општина и градова. Задужују се надлежне изборне комисије да обезбеде и чувају постојећу изборну документацију до наставка спровођења изборних радњи и избора и да утврде нове рокове за вршење изборних радњи у поступку спровођења избора у складу са временом наставка спровођења изборних радњи.

Све до сада предузете изборне радње у поступку спровођења избора из става 1. овог члана остају на правној снази, укључујући и оне које се односе на потписе бирача о подршци одређеној изборној листи који су оверени пре доношења решења о настављању изборних радњи у поступку спровођења избора из става 1. овог члана.

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. Устава Републике Србије, којима је утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог: остваривање и заштиту слобода и права грађана (члан 97. тачка 2), друге економске и социјалне односе од општег интереса (члан 97. тачка 8) и друге односе од интереса за Републику Србију, у складу с Уставом (члан 97. тачка 17).

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Полазећи од оцене да је ширење на територији Републике Србије заразне болести COVID-19, чију је пандемију прогласила Светска здравствена организација, представљало јавну опасност која је угрожавала опстанак државе и њених грађана, као и од тога да Народна скупштина није била у могућности да се састане, председник Републике, председник Народне скупштине и председник Владе 15. марта 2020. године заједнички су донели Одлуку о проглашењу ванредног стања („Службени гласник РС”, број 29/20). Сагласно овлашћењу из члана 200. став 6. Устава Републике Србије, Влада је уз супотпис председника Републике, за време ванредног стања донела одређени број уредаба којима је прописала мере чије је прописивање у надлежности Народне скупштине.

Пошто је даље ширење на територији Републике Србије заразне болести COVID-19 било ограничено и налазило се под контролом надлежних здравствених организација и државних органа, били су се стекли услови да се Народна скупштина састане. У тим околностима, Народна скупштина је потврдила све уредбе које је Влада, уз супотпис председника Републике, донела за време ванредног стања, и то Законом о потврђивању уредаба које је Влада уз супотпис председника Републике донела за време ванредног стања („Службени гласник РС”, број 62/20).

Даљим активностима надлежних здравствених организација и државних органа на територији Републике Србије успостављен је активни епидемиолошки надзор над обољењем COVID-19 у циљу спровођења превентивних и противеписидемијских мера у контроли ширења корона вируса. Као резултат примене наведених мера дошло је до успорења епидемијског тока и стварања услова за постепено стицање колективног имунитета. У таквим контролисаним условима ширења инфекције дошло је до пада интензитета активности вируса. Показатељи који иду у прилог ове чињенице су следећи: континуирани пад преваленције позитивности тестирања (број лабораторијски потврђених случајева у односу на укупан број тестираних на дневном нивоу) на COVID-19 у условима стриктно дефинисаних индикација, инверзија односа лакших и тежих форми клиничког испољавања инфекције у корист значајно веће пропорције заступљености лакших форми болести, повећање учесталости асимптоматских облика инфекције, смањење учесталости пацијената чија клиничка форма испољавања болести захтева примену вештачке вентилације, постепено продужавање инкубационог периода. Имајући на уму наведене чињенице, COVID-19 више се не може сматрати обољењем од јавно-здравственог значаја које представља опасност највишег степена ризика по државу и грађане Републике Србије, па су председник Републике и председник Владе заједнички оценили да су престали услови због којих је проглашено ванредно стање и одлучили да, у складу са чланом 93. став. 1. Закона о

одбрани („Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09, 88/09 – др. закон, 104/09 – др. закон, 10/18 и 36/18), поднесу предлог Народној скупштини да донесе одлуку о укидању ванредног стања.

Након што су председник Републике и председник Владе поднели предлог да Народна скупштина укине ванредно стање, с обзиром на то да су престали услови због којих је проглашено ванредно стање, односно с обзиром на то да заразна болест COVID-19 више не представља јавну опасност по државу и грађане Републике Србије, стекли су се услови да Народна скупштина укине ванредно стање.

Такође, стекли су се услови да Народна скупштина, у интересу правне сигурности, законом уреди важење уредаба које је Влада, уз супотпис председника Републике, донела за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. године и које је Народна скупштина потврдила Законом о потврђивању уредаба које је Влада уз супотпис председника Републике донела за време ванредног стања („Службени гласник РС”, број 62/20).

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Полазећи од одредаба члана 200. Устава Републике Србије, којима је утврђено: да проглашавајући ванредно стање Народна скупштина може прописати мере којима се одступа од Уставом зајемчених људских и мањинских права (члан 200. став 4), да кад Народна скупштина није у могућности да се састане, мере којима се одступа од људских и мањинских права може прописати Влада, уредбом, уз супотпис председника Републике (члан 200. став 6), да мере одступања од људских и мањинских права које пропишу Народна скупштина или Влада важе најдуже 90 дана, а да се по истеку овог рока могу обновити под истим условима (члан 200. став 7), у члану 2. Предлога закона предвиђено је да даном укидања ванредног стања престају да важе уредбе које садрже мере којима се одступа од Уставом зајемчених људских и мањинских права.

У ставу 2. истог члана предвиђено је да ће се на учиниоце прекршаја прописаних тим уредбама и учињених за време ванредног стања примењивати одредбе тих уредаба и након укидања ванредног стања. Тиме се обезбеђује да се учиниоцима прекршаја утврди прекршајна одговорност и након укидања ванредног стања, односно након престанка важења уредаба којима су ти прекршаји прописани.

С обзиром на то да је за време ванредног стања Влада, уз супотпис председника Републике, донела и одређени број уредаба којима је прописала мере чије је прописивање у надлежности Народне скупштине, али којима се не одступа од Уставом зајемчених људских и мањинских права, као и с обзиром на то да је Народна скупштина потврдила све те уредбе Законом о потврђивању уредаба које је Влада уз супотпис председника Републике донела за време ванредног стања („Службени гласник РС”, број 62/20), у члану 3. Предлога закона предвиђено је да до ступања на снагу одговарајућих закона, настављају да важе одредбе тих уредаба.

Према томе, пошто је један део мера прописаних за време ванредног стања за свој циљ имао ублажавање штетних последица (економских и социјалних) које је произвела епидемија COVID-19 на територији Републике Србије, потребно је да те мере, да би се спровеле до краја и дале потпуни ефекат, наставе да важе и да се примењују на основу овог закона који доноси Народна скупштина у оквиру своје надлежности, и то као мере које је прописала

Народна скупштина. С друге стране, све мере којима се одступа од Уставом зајемчених људских и мањинских права престају да важе даном укидања ванредног стања, сагласно Уставу Републике Србије.

У члану 4. Предлога закона предвиђено је да ће надлежне изборне комисије донети 11. маја 2020. године решења о настављању спровођења изборних радњи у поступку спровођења избора за народне посланике, посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине и одборнике скупштина општина и градова. Задужују се надлежне изборне комисије да обезбеде и чувају постојећу изборну документацију до наставка спровођења изборних радњи и избора и да утврде нове рокове за вршење изборних радњи у поступку спровођења избора у складу са временом наставка спровођења изборних радњи. Све до сада предузете изборне радње у поступку спровођења избора остају на правној снази, укључујући и оне које се односе на потписе бирача о подршци одређеној изборној листи који су оверени пре доношења решења о настављању изборних радњи у поступку спровођења избора.

У интересу правне сигурности, потребно је да се одмах након укидања ванредног стања уреди важење уредаба које је Влада, уз супотпис председника Републике, донела за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. године и које је Народна скупштина потврдила, па се у члану 5. Предлога закона предвиђа ступање закона на снагу даном његовог објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ И СТУПАЊЕ ЗАКОНА НА СНАГУ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”

У интересу правне сигурности, потребно је да се одмах након укидања ванредног стања уреди важење уредаба које је Влада, уз супотпис председника Републике, донела за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. године и које је Народна скупштина потврдила, па се у члану 5. Предлога закона предвиђа ступање закона на снагу даном његовог објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”. Из истих разлога предлаже се доношење закона по хитном поступку.